

RAPORT Z REALIZACJI

**Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Świeszyno
na lata 2022-2025
z perspektywą do roku 2030**

ZA LATA 2022 - 2023

Świeszyno, wrzesień 2024 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno	3
3. Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno	4
1) OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	4
2) ZAGROŻENIE HAŁASEM.....	8
3) POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	11
4) GOSPODAROWANIE WODAMI	13
5) GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	17
6) GLEBY	20
7) GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	22
8) ZASOBY PRZYRODY	26
9) ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	30
4. Podsumowanie	32

1. Wprowadzenie

Niniejszy raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami ustawy organ wykonawczy Gminy sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska, a następnie przedstawia Radzie Gminy.

Raport zawiera podsumowanie działań dążących do realizacji zadań i osiągnięcia celów nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030, podjętym Uchwałą nr XLIV/252/21 Rady Gminy Świeszyno 30 września 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno na lata 2022-2025 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030”. Przedmiotowy raport obejmuje lata 2022 – 2023.

2. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie, celów ochrony środowiska.

Głównym celem programu jest: **„Zrównoważony rozwój Gminy Świeszyno dążący do poprawy jakości życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego”**.

Program ochrony środowiska dla Gminy Świeszyno na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030 został opracowany z uwzględnieniem „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” opracowanych przez Ministerstwo Środowiska. W programie dokonano oceny stanu środowiska na terenie gminy z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji. Pod każdą z charakterystyk dziesięciu obszarów interwencji opisanych w Programie zdefiniowano zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów przyszłej interwencji (analiza SWOT), mające na celu określenie największych zagrożeń środowiska, słabych i mocnych stron istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie dążeń w tych obszarach i szans na jego poprawę. Uwzględniono cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz zamieszczono harmonogram rzeczowo – finansowy, osobno dla zadań własnych i zadań monitorowanych. Zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Podczas opracowywania programu uwzględniono założenia zawarte w wojewódzkim i powiatowym programie ochrony środowiska oraz programach sektorowych, strategiach i istniejących planach rozwoju.

Raport określa stopień realizacji owych zadań, mających umożliwić zdefiniowane w Programie Ochrony Środowiska cele. Określono, że będą one realizowane w następujących obszarach:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zagrożenia hałasem,
3. Pola elektromagnetyczne,
4. Gospodarowanie wodami,
5. Gospodarka wodno – ściekowa,
6. Gleby,
7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
8. Zasoby przyrody,
9. Zagrożenia poważnymi awariami.

Poniżej przedstawiono syntetyczne informacje o realizacji zadań w rozbiu na poszczególne obszary interwencji zgodnie z zapisami w Programie Ochrony Środowiska. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Świeszyno został opracowany przez pracowników Urzędu Gminy Świeszyno w oparciu o informacje własne oraz informacje uzyskane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, Nadleśnictwa Tychowo, Nadleśnictwa Manowo, Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie, Powiatowego Zarządu Dróg w Koszalinie.

3. Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno

1) OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel długookresowy – poprawa jakości powietrza, realizowany poprzez:

I.1 Rozwój odnawialnych źródeł energii

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinym na terenie Gminy,

I.2 Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków

- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego – zmiany systemu ogrzewania – likwidacja spalania paliw stałych,
- Prowadzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków,
- Szczegółowa inwentaryzacja źródeł, w których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe,
- Dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i modernizacji systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych,
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,

I.3 Zwiększenie efektywności energetycznej w gminie,

- Kontrola mieszkańców w zakresie spalania odpadów i zabronionych paliw w paleniskach domowych,
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią,
- Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne,
- Aktualizacja „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” oraz „Planu gospodarki niskoemisyjnej”,

I.4 Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

- Prowadzenie systematycznych akcji edukacji ekologicznej w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza oraz uświadamianie nt. problemu niskiej emisji.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

W zakresie poprawy jakości powietrza działania skoncentrowane były na zmniejszaniu emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków.

Rok 2022 i 2023 to czas wielu działań inwestycyjnych, mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego poprzez wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację obiektów użyteczności publicznej.

Mieszkańcy gminy inwestują w odnawialne źródła energii – poprzez montaż paneli fotowoltaicznych na potrzeby gospodarstw domowych a w nowych budynkach instalują pompy ciepła służące do ich ogrzewania.

Gmina Świeszyno w latach 2022 – 2023, w porozumieniu z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, uczestniczyła w realizacji programu Czyste Powietrze. Udzielane było wsparcie merytoryczne, pomoc mieszkańcom gminy w sporządzeniu wniosku o dotację na wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W roku 2022 r. mieszkańcy gminy Świeszyno skorzystali z dofinansowania na:

- termomodernizację i zmianę kotła na biomasę klasa 5 – 1 szt.,
- termomodernizację i zmianę kotła na paliwa gazowe – 1 szt.,
- instalację pompy ciepła – 9 szt.,
- zmianę starego kotła na nowy kocioł na biomasę klasa 5 – 1 szt.,
- zmianę paliwa węglowego na gazowe – 1 szt.

W roku 2023 r. mieszkańcy gminy Świeszyno skorzystali z dofinansowania na:

- termomodernizację i zmianę kotła na biomasę klasa 5 – 2 szt.,
- termomodernizację i zmianę kotła na paliwa gazowe – 3 szt.,
- zmianę ogrzewania węglowego na elektryczne – 1 szt.,
- instalację pompy ciepła – 18 szt.,

- zmianę starego kotła na nowy kocioł na biomasę klasa 5 – 3 szt.,
- zmianę paliwa węglowego na gazowe – 16 szt.,
- termomodernizację bez wymiany źródeł ciepła – 1 szt.

Rok 2022 był czasem intensywnej pracy związanej z prowadzeniem Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków – CEEB, czyli bazą źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach w całym kraju. Celem jej prowadzenia jest poprawa jakości powietrza poprzez likwidację głównej przyczyny zanieczyszczeń – emisji substancji powodujących smog. CEEB to narzędzie wspierające wymianę starych kotłów grzewczych, miejsce gdzie będą dostępne informacje na temat wszystkich programów finansowania wymiany pieców. Gmina Świeszyno w latach 2022 – 2023 r. przyjmowała składane przez właścicieli/zarządców budynków deklaracje dotyczące źródła/źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych oraz niemieszkalnych, a dane na bieżąco pracownicy gminy wprowadzali do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). W latach objętych raportem złożono w Urzędzie Gminy Świeszyno 1741 deklaracji: w 2022 r. – 1702 deklaracje, a w 2023 r. - 39 deklaracji. System jako centrum wiedzy dla obywatela w znaczący sposób ułatwił pozyskanie informacji, które były niezbędne np. przy ubieganiu się o dofinansowanie na wymianę starego kotła. Złożone deklaracje pozwoliły na wypłatę przez Gminę w 2022 roku dodatku osłonowego, dodatku dla gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwa węglopochodne oraz dodatku do źródeł ciepła zasilanych paliwem innym niż węglem.

W zakresie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, w roku 2022 Gmina Świeszyno wykonała dokumentację projektową dot. termomodernizacji szkół podstawowych na terenie gminy, którą zrealizowano w 2023 roku. Wykonano:

- termomodernizację Szkoły Podstawowej w Konikowie, w tym: docieplenie budynku bezspoinowym systemem ocieplania ścian zewnętrznych kondygnacji nadziemnych, ocieplenie stropu piwnic, docieplenie stropu poddasza budynku, wymianę wszystkich podokienników zewnętrznych, wymianę drzwi zewnętrznych oraz okien, ocieplenie oraz izolację przeciwwilgociową ścian fundamentowych, wymianę obróbek blacharskich wraz z rynnami i rurami spustowymi, wymianę oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oprawy LED, montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku o mocy 14,4 kWp. Instalacja fotowoltaiczna składa się z 36 modułów fotowoltaicznych, każdy o mocy 400 Wp.
- termomodernizację Szkoły Podstawowej w Świeszynie, w tym: docieplenie budynku bezspoinowym systemem ocieplania ścian zewnętrznych kondygnacji nadziemnych, ocieplenie stropu nad piwnicami, na strychu wraz z wykonaniem pomostu technicznego do kominów, ocieplenie oraz izolację przeciwwilgociową ścian fundamentowych wraz z robotami towarzyszącymi, wykończenie cokołu tynkiem, wymianę parapetów zewnętrznych, wymianę pokrycia dachowego na budynku głównym wraz z wymianą obróbek blacharskich, rynien oraz rur spustowych, remont i uzupełnienie opaski wokół budynku, wymianę oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oprawy LED, montaż instalacji

fotowoltaicznej na dachu budynku o mocy 13,3 kWp. Instalacja fotowoltaiczna składa się z 30 modułów fotowoltaicznych, każdy o mocy 400 Wp.

- termomodernizację Szkoły Podstawowej w Zegrzu Pomorskim, w tym: docieplenie budynku bezspoinowym systemem ocieplania ścian zewnętrznych kondygnacji nadziemnych, ocieplenie ścian zewnętrznych piwnic wraz z wykonaniem powłoki przeciwwilgociowej, wymianę wszystkich podokienników zewnętrznych, docieplenie stropodachu wentylowanego i niewentylowanego, wymianę obróbek blacharskich wraz z rynnami i rurami spustowymi, wymianę stolarki drzwiowej oraz okien na PCV, wymianę oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne oprawy LED, malowanie elewacji, montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku o mocy 14 kWp. Instalacja fotowoltaiczna składa się z 35 modułów fotowoltaicznych, każdy o mocy 400 Wp.

Ponadto, w każdym z termomodernizowanych budynków zamontowano budki, zgodnie z ekspertyzą ornitologiczną i chiropterologiczną.

Kolejnym zadaniem mającym wpływ na zwiększenie efektywności gospodarowania energią ciepłą w budynkach użyteczności publicznej było wykonanie w roku 2023 instalacji fotowoltaicznej na dachach Urzędu Gminy w Świeszynie oraz świetlic wiejskich w Konikowie i Mierzymiu. Na nowym, oddanym do użytku w 2023 roku budynku hali sportowej przy szkole podstawowej w Świeszynie wykonano instalację fotowoltaiczną składającą się z 88 paneli monokrystalicznych o mocy 455 Wp każdy. Całkowita moc 40,04 KW. Ponadto zlecono i wykonano dokumentację projektową dot. montażu instalacji fotowoltaicznej w budynku Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy Świeszyno oraz termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej w Niekłonicach.

W roku 2022 wykonano kilka zadań dotyczących oświetlenia drogowego. Oprócz budowy energooszczędnego oświetlenia przy okazji przebudowy dróg w Konikowie i Chałupach, zrealizowano budowę punktów oświetleniowych w miejscowości Kurozwęcz i Giezkowo. W ramach kontynuacji oświetlenia Kurowęcza, zamontowano 2 słupy wraz z 4 oprawami typu LED na istniejącej linii kablowej a także zamontowano lampę hybrydowo-solarną przy ul. Chabrowej w miejscowości Giezkowo.

W 2023 roku w ramach zadania „Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego” wykonano projekt budowlany oświetlenia ulicznego wzdłuż pasa drogowego działki nr 52/35 do granicy z działką nr 52/18 w miejscowości Kurozwęcz. Ponadto w 2023 roku Gmina Świeszyno uzyskała dofinansowanie projektu obejmującego modernizację infrastruktury oświetleniowej w Gminie Świeszyno. Zadanie obejmuje wymianę wszystkich nieenergetycznych opraw oświetleniowych na energooszczędne oprawy typu LED.

Kontrola interwencyjna mieszkańców w zakresie spalania odpadów i zabronionych paliw w paleniskach domowych w 2022 i 2023 roku prowadzona była przez Zespół Dzielnicowych w Świeszynie II Komisariatu Policji w Koszalinie, przy współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Świeszyno. Przeprowadzono kilkanaście kontroli posesji pod kątem rodzaju spalanych paliw.

W latach 2022 - 2023 nie przystąpiono do aktualizacji „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” oraz „Planu gospodarki niskoemisyjnej”.

Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza oraz uświadamianie na temat problemu niskiej emisji w latach 2022 – 2023 polegało przede wszystkim na przekazywaniu informacji i aktualności dot. niskiej emisji, możliwości uzyskania dofinansowania z programu Czyste Powietrze, konieczności złożenia deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Informacje publikowane były na stronach internetowych, na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy i tablicach sołeckich. Ponadto, w latach 2022 - 2023 odbyło się kilka spotkań w świetlicach wiejskich z mieszkańcami gminy na temat możliwości uzyskania dofinansowania z programu Czyste Powietrze, w tym spotkanie z doradcą energetycznym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Szczecinie, na temat możliwości uzyskania dofinansowania na wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w domach jednorodzinnych i w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych.

2) ZAGROŻENIE HAŁASEM

Cel długookresowy – zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy, realizowany poprzez:

II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego

- Uwzględnianie standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Budowa dróg dla rowerów na terenie Gminy Świeszyno,
- Rozbudowa i modernizacja dróg wojewódzkich i powiatowych,
- Budowa drogi S11 relacji Koszalin – Zegrze Pomorskie,
- Przebudowa drogi gminnej nr 12800Z w miejscowości Konikowo,
- Przebudowa i remont dróg powiatowych w ramach poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego – przebudowa ciągu pieszego w pasie drogi powiatowej nr 3531Z w miejscowości Mierzym,
- Bieżące utrzymanie dróg gminnych.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

Ochrona przed hałasem realizowana była w szczególności poprzez modernizację i naprawę dróg na terenie Gminy Świeszyno.

Wprowadzono standardy akustyczne w uchwalonych w latach 2022 – 2023 następujących planach zagospodarowania przestrzennego:

1) Uchwała nr LII/318/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy

Świeszyno dla zachodniego fragmentu wsi Świeszyno, obręb Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 9 maja 2022 r., poz. 2138).

2) Uchwała nr LII/319/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla wschodnich fragmentów wsi Chałupy i Świeszyno, obręb Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 9 maja 2022 r., poz. 2140).

3) Uchwała nr LIV/333/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla fragmentu obrębu Konikowo – dawne sady (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 1 lipca 2022 r., poz. 2920).

4) Uchwała nr LXV/415/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla farmy elektrowni wiatrowych w obrębach ewidencyjnych Giezkowo, Dunowo, Strzekęcino i Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 7 lipca 2023 r., poz. 3905).

5) Uchwała nr LXVII/430/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla farmy elektrowni wiatrowych w obrębie ewidencyjnym Giezkowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 14 listopada 2023 r., poz. 5961).

W planach tych obowiązuje poziom hałasu w środowisku jak dla danego rodzaju terenu określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Rok 2022 i 2023 to okres wielu przeprowadzonych działań inwestycyjnych, mających na celu poprawę infrastruktury drogowej w Gminie Świeszyno.

W roku 2022 zakończono zadanie rozpoczęte w 2020 r., polegające na przebudowie drogi gminnej nr 128000Z w miejscowości Konikowo. Przebudowano drogę o długości 1350,0 mb, wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem terenu. Nawierzchnia drogi doprowadzona została do stałej szerokości 5,0 m, wykonana została nowa nawierzchnia jezdni i zjazdy z kostki betonowej, utwardzone pobocza wraz z budową kanalizacji deszczowej, separatorem i instalacją oświetleniową wzdłuż drogi oraz przyłączami wodociągowymi i kanalizacyjnymi do granic działek, a także przebudową linii kablowej. Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

Kolejną dużą inwestycją drogową w 2022 r. była przebudowa wraz z modernizacją drogi gminnej w m. Chałupy. Wybudowano nową nawierzchnię z kostki betonowej wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem drogowym. Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Ponadto przebudowane zostały drogi:

- w miejscowości Mierzym o długości 0,11 km na nawierzchnię z płyt typu YOMB,
- w miejscowości Niekłonice o długości 0,37 km na nawierzchnię z płyt typu YOMB,
- w miejscowości Golica na długości 0,2 km wykonana została nawierzchnia z kruszywa łamanego (urządzenie drogi).

W 2022 roku dokonywane były remonty cząstkowe dróg gruntowych. W okresie od kwietnia do grudnia wykonano naprawy cząstkowe dróg gruntowych w miejscowościach: Niedalino, Czacz, Węgorki, Bardzolino, Niekłonice, Świeszyno, Chałupy, Kępa Świeszyńska, Brzeźniki, Olszak, Bagno, Włoki, Chłopska Kępa, Biała Kępa, Konikowo, Giezkowo, Dunowo, Zegrze Pomorskie - Zegrzyn, Kurozwęcz. Łączna długość dróg przeznaczonych do napraw wyniosła 29,75 km. Ilość wbudowanego kruszywa w roku 2022 wyniosła 1005 ton.

W 2022 roku dokonywane były remonty cząstkowe dróg asfaltowych. Łącznie wykonano naprawę nawierzchni dróg gminnych o powierzchni 1139 m² i naprawę poboczy wzdłuż drogi asfaltowej w miejscowości Niekłonice. W okresie od kwietnia do listopada wykonano następujące naprawy nawierzchni asfaltowych:

- droga Niekłonice-Stare Bielice,
- droga na dz. nr 108 w m. Niekłonice,
- droga Konikowo-Giezkowo,
- droga na dz. 48 Niedalino,
- droga na dz. nr 40/2 Niedalino,
- droga Strzekęcino-Dunowo,
- droga na dz. nr 34/2 i 33/1 Strzekęcino

W roku 2023 wykonano dokumentacje projektowe dot. przebudowy dróg gminnych w miejscowościach Bardzolino, Niekłonice i Sieranie oraz wybudowano chodnik wzdłuż drogi gminnej w Strzekęcinie.

W 2023 roku dokonywane były remonty cząstkowe dróg gruntowych. W okresie od kwietnia do grudnia wykonano naprawy cząstkowe dróg gruntowych w miejscowościach: Niedalino, Czacz, Węgorki, Bardzolino, Niekłonice, Świeszyno, Chałupy, Kępa Świeszyńska, Brzeźniki, Olszak, Bagno, Włoki, Chłopska Kępa, Biała Kępa, Konikowo, Giezkowo, Dunowo, Zegrze Pomorskie - Zegrzyn, Kurozwęcz. Wykonawcę robót wybrano w drodze przetargu nieograniczonego. Łączna długość dróg przeznaczonych do napraw wyniosła 29,75 km. Ilość wbudowanego kruszywa w roku 2023 wyniosła 1323 tony.

W 2023 roku dokonywane były remonty cząstkowe dróg asfaltowych. Łącznie wykonano naprawę nawierzchni dróg gminnych o powierzchni 783 m² i naprawę poboczy wzdłuż dróg asfaltowych w miejscowościach: Sieranie, Niedalino, Niekłonice, Strzekęcino. W okresie od marca do listopada wykonano następujących naprawy nawierzchni asfaltowych:

- droga Niekłonice-Stare Bielice,
- droga na dz. nr 190 w m. Niekłonice,
- droga na dz. nr 108 w m. Niekłonice,
- droga Konikowo-Giezkowo,
- droga Strzekęcino-Dunowo.

W roku 2022 i 2023 Gmina Świeszyno nie przystąpiła do realizacji zadania polegającego na budowie dróg dla rowerów na terenie Gminy Świeszyno.

Droga S11 to budowana przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad droga ekspresowa relacji Kołobrzeg–Piekary Śląskie o projektowanej łącznej długości ok. 550 km. Prowadzi przez województwa: zachodniopomorskie, wielkopolskie, łódzkie, opolskie i śląskie. Początek budowy odcinków szlakowych tej trasy zaplanowano na rok 2023, a cała trasa ma być gotowa w 2030 roku. W latach 2022 – 2023 trwała budowa drogi S11 relacji Koszalin – Bobolice. Dnia 26-go września 2023 r. ponad 48 km droga została oddana do użytkowania. Odcinek relacji Koszalin-Zegrze Pomorskie o długości 16,8 km, biegnie w większości na terenie gminy Świeszyno. W ciągu drogi S11, w okolicach miejscowości Niekłonice, po obu jej stronach zlokalizowano Miejsce Obsługi Podróżnych (MOP) Niekłonice. W okolicy miejscowości Niedalino zlokalizowany jest węzeł drogowy, który pozwala na zjazd i wjazd na drogę ekspresową mieszkańcom gminy.

Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie nie prowadził w latach 2022-2023 żadnych inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji drogi wojewódzkiej nr 167 na terenie Gminy Świeszyno.

Z informacji uzyskanych od Powiatowego Zarządu Dróg w Koszalinie na terenie Gminy Świeszyno w 2022 r., w ramach zadania „Przebudowa drogi powiatowej 3529Z Dunowo-Golica” dokonano aktualizacji dokumentacji projektowej obejmującej przebudowę odcinka o długości 5,16 km. W 2023 r. wykonano remont przedmiotowej drogi powiatowej. Zrealizowane zadanie inwestycyjne swoim zakresem objęło: poszerzenie jezdni na odcinku szlakowym do 5,5 m, wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej, przebudowę chodników i zjazdów, wykonanie zatok autobusowych, budowę utwardzonego pobocza z kostki betonowej, remont istniejącej kanalizacji deszczowej, wykonanie nowego oznakowania pionowego i poziomego. Dzięki przebudowie drogi poprawił się komfort oraz bezpieczeństwo użytkowników drogi oraz mieszkańców miejscowości Dunowo, Golica, Bardzolino.

Ponadto, w 2022 r., zarządca drogi powiatowej przekazał gminie Świeszyno dofinansowanie do budowy chodnika i zatoki autobusowej w miejscowości Giezkowo w wysokości 30 tys. zł.

3) POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel długookresowy – ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, realizowany poprzez:

III.1 Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko

- Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi,
- Edukacja mieszkańców na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych,
- Inwentaryzacja źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi realizowana była poprzez przestrzeganie procedury oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia oraz przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na etapie wydawania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, w szczególności dla przedsięwzięć polegających na budowie stacji bazowych telefonii komórkowej, budowie farm fotowoltaicznych, magazynów energii. Informacja o przedsięwzięciach podawana była każdorazowo do publicznej wiadomości, a strony postępowania otrzymywały na bieżąco informację o prowadzonych postępowaniach i możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy.

Prognozuje się, że w wyniku realizacji ustaleń nowo uchwalonych planów miejscowych, dotrzymane będą dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, określone w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności.

W latach 2022 - 2023 podjęto następujące uchwały, w których uwzględniono zapisy poświęcone ochronie przed polami elektromagnetycznymi:

1) Uchwała nr LII/318/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla zachodniego fragmentu wsi Świeszyno, obręb Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 9 maja 2022 r., poz. 2138).

2) Uchwała nr LII/319/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla wschodnich fragmentów wsi Chałupy i Świeszyno, obręb Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 9 maja 2022 r., poz. 2140).

3) Uchwała nr LIV/333/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla fragmentu obrębu Konikowo – dawne sady (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 1 lipca 2022 r., poz. 2920).

4) Uchwała nr LXV/415/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla farmy elektrowni wiatrowych w obrębach ewidencyjnych Giezkowo, Dunowo, Strzekęcino i Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 7 lipca 2023 r., poz. 3905).

5) Uchwała nr LXVII/430/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla farmy elektrowni wiatrowych w obrębie ewidencyjnym Giezkowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 14 listopada 2023 r., poz. 5961).

Z danych uzyskanych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, prowadzącego rejestr sprawozdań z pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych przekazywanych przez prowadzących instalacje, wynika, że na terenie Gminy Świeszyno zlokalizowanych jest 6 instalacji stacji bazowych telefonii komórkowej, tj.:

1) w miejscowości Czaple stacja bazowa telefonii komórkowej nr KOS3901, należąca do „P4 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”;

2) w miejscowości Niedalino stacja bazowa telefonii komórkowej nr 4565 (42732N!) GKO_SWIESZYNO_NIEDALINO, należąca do Orange Polska Spółka Akcyjna, stacja bazowa telefonii komórkowej nr KOS1401B, należąca do „P4 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” oraz stacja bazowa telefonii komórkowej nr 32710 (42710N!), należąca do T – MOBILE POLSKA Spółka Akcyjna;

3) w miejscowości Konikowo stacja bazowa telefonii komórkowej nr KOS3801D, należąca do „P4 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”;

4) w miejscowości Strzekęcino stacja bazowa telefonii komórkowej nr KOS3301A, należąca do „P4 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

W okresie objętym raportem, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził kontrolę dokumentacyjną stacji bazowej telefonii komórkowej nr KOS3801D, należącej do „P4 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

4) GOSPODAROWANIE WODAMI

Cel długookresowy – osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, realizowany poprzez:

IV.1 Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód

- Upowszechnienie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony roślin oraz ograniczenie ich złego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

IV.2 Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód

- Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.

IV.3 Utrzymanie wód

- Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych,
- Dotacja dla spółek wodnych na utrzymywanie urządzeń melioracji wodnej.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

W ramach zmniejszenia presji rolnictwa na stan wód oraz podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód, w latach 2022 – 2023 Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach przeprowadził liczne szkolenia stacjonarne, dotyczące:

- Regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie,
- Zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna,
- Zaleceń zawartych w zbierze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o której mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne,
- Zaleceń zawartych w zbierze zaleceń dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku,
- Gospodarki wodno – ściekowej oraz postępowania z odpadami,
- Obowiązków rolnika w świetle ustawy Prawo wodne,
- Stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie (szkolenie podstawowe i uzupełniające).

W latach 2022 r. i 2023 r. dofinansowania z budżetu gminy Świeszyno na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych udzielono Spółce Wodnej Świeszyno. Przekazane w 2022 roku dofinansowanie w wysokości 20.000 zł pozwoliło zrealizować zadanie polegające na konserwacji rowu CJ 41 o długości 500 mb, położonego w obrębie ewidencyjnym Świeszyno. Prace przyczyniły się do poprawy stosunków wodnych w zlewni rowu.

W 2023 roku dzięki dotacji z budżetu Gminy Świeszyno w wysokości 20.000 zł wykonano konserwację rowu CJ o łącznej długości 250 mb, w szczególności: ścinanie krzaków i gałęzi, zrąbkowanie gałęzi, wykaszanie porostów, wygrabianie wykoszonych porostów, odmulanie rowu, oczyszczanie przepustów, rozplantowywanie urobku, usuwanie zwalonych drzew, usuwanie zatorów, zanieczyszczeń, przeszkód naturalnych i sztucznych. Konserwacja przyczyniła się do poprawy stosunków wodnych w zlewni rowu.

Z informacji uzyskanych od Głównego Inspektora Ochrony Środowiska podstawą do prowadzenia badań wód powierzchniowych w latach 2022-2023 były: *Strategiczny Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025 oraz roczne programy wykonawcze monitoringu wód powierzchniowych*, dostępne na Portalu Jakości Wód Powierzchniowych – stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska dedykowanej monitoringowi wód powierzchniowych (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/>).

Badania jakości wód powierzchniowych realizowane są w ramach: monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, operacyjnego chemicznego oraz monitoringu badawczego. Dodatkowo od roku 2023 w ramach PMŚ programem badawczym objęto wszystkie punkty pomiarowe w zakresie 4 podstawowych wskaźników z badań

terenowych, tj. temperatury wody, odczynu pH, przewodności oraz tlenu rozpuszczonego.

Zgodnie z §14 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021, poz. 1475) klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych oraz klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się w terminie do dnia 30 czerwca roku bezpośrednio następującego po roku wykonania badań. Klasyfikacja stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dokonywana jest nie rzadziej niż co 3 lata, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat. W związku z powyższym, w roku 2023 przeprowadzono klasyfikację wskaźników i grup wskaźników badanych w roku 2022, natomiast w roku 2024 przeprowadzono klasyfikację wskaźników i grup wskaźników badanych w roku 2023.

Na terenie Gminy Świeszyno w latach 2022-2023 badaniami objęto 2 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rzeczne:

- JCWP Dopytyw w Niedalinie

W roku 2022 zrealizowano program monitoringu operacyjnego chemicznego. Badane były w matrycy wodnej substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego z grupy 4.1 (substancje priorytetowe) – benzo(a)piren. Stwierdzono przekroczenie środowiskowej normy jakości badanego wskaźnika.

W roku 2023 zrealizowano program monitoringu operacyjnego i program monitoringu operacyjnego chemicznego. Badane były wskaźniki biologiczne, fizykochemiczne oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Elementem biologicznym klasyfikowanym w badanej JCWP był fitobentos (I klasa). Nie stwierdzono przekroczeń wartości granicznych II klasy jakości wód powierzchniowych badanych wskaźników fizykochemicznych z grupy 3.1-3.5. Stwierdzono natomiast przekroczenie środowiskowej normy jakości badanego w matrycy wodnej wskaźnika chemicznego z grupy 4.1 (substancje priorytetowe) – benzo(a)pirenu.

- JCWP Czarna

W roku 2022 zrealizowano program monitoringu operacyjnego chemicznego. Badane były w matrycy wodnej substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego z grupy 4.1 (substancje priorytetowe) – benzo(a)piren. Stwierdzono przekroczenie środowiskowej normy jakości badanego wskaźnika.

W roku 2023 zrealizowano program monitoringu operacyjnego i program monitoringu operacyjnego chemicznego. Badane były wskaźniki biologiczne, fizykochemiczne oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Elementem biologicznym klasyfikowanym w badanej JCWP był fitobentos (II klasa). Nie stwierdzono przekroczeń wartości granicznych II klasy jakości wód powierzchniowych badanych wskaźników fizykochemicznych z grupy 3.1-3.5. Stwierdzono natomiast przekroczenie środowiskowej normy jakości badanego

w matrycy wodnej wskaźnika chemicznego z grupy 4.1 (substancje priorytetowe) – benzo(a)pirenu.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych substancjami chemicznymi z grupy WWA jest zjawiskiem powszechnym w skali kraju. Jako główne źródło zanieczyszczenia wód tymi substancjami wskazuje się depozycję atmosferyczną związaną z tzw. niską emisją.

Na terenie Gminy Świeszyno nie występują zbiorniki wodne wyznaczone jako jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) jeziornych, a tym samym spełniające kryteria wymagane do objęcia ich badaniami monitoringowymi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w *sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych* (Dz.U. 2021 r., poz. 1576) oraz poprzednimi rozporządzeniami w tym zakresie.

Monitoring wód podziemnych wykonywany jest w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska na obszarach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych wykonywane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG PIB), a w uzasadnionych przypadkach wykonywane są również na poziomie regionalnym uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Głównym zadaniem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Wyniki badań i ocen wykonywanych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych służą do optymalizacji działań związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód podziemnych. Na poziomie krajowym badania prowadzone są w sieci monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych wykonuje się co najmniej raz na przestrzeni 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. W przypadku wystąpienia przekroczeń wartości progowych dla elementów fizykochemicznych w trakcie realizacji monitoringu diagnostycznego lub stwierdzenia oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na stan wód podziemnych, realizuje się monitoring operacyjny. Monitoring ten prowadzi się co najmniej raz w ciągu roku, z wyłączeniem roku, w którym realizowany jest monitoring diagnostyczny.

Na terenie Gminy Świeszyno znajduje się jeden punkt monitoringu wód podziemnych o numerze 871 leżący na obszarze jednolitej części wód podziemnych PLGW60009. Punkt ten w roku 2022 został zbadany w ramach monitoringu diagnostycznego wód podziemnych. Następnie w roku 2023, ze względu na zaklasyfikowanie JCWPd 9 jako zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych w cyklu 2022-2027, punkt został ponownie zbadany w ramach monitoringu operacyjnego. Wody podziemne zbadane w roku 2022 oraz w roku 2023 uzyskały klasę II informującą o dobrej jakości wód.

5) GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Cel długookresowy – poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej, realizowany poprzez:

V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sieranie,
- Przebudowa przepompowni PII w miejscowości Konikowo,
- Przebudowa przepompowni PI w miejscowości Niekłonice,
- Przebudowa przepompowni PIII, PXII w miejscowości Niekłonice wraz z budową sieci kanalizacyjnej,
- Wykup sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Zegrze Pomorskie wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Zegrze Pomorskie-Kurozwęcz,
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Niedalinie,
- Prowadzenie ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych przez mieszkańców.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

Gospodarka wodno-ściekowa i realizacja zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków była jednym z priorytetów w analizowanym okresie. Wysokie koszty budowy sieci wodno-kanalizacyjnych kompensowane były poprzez pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania.

Wybudowanie w 2022 r. nowych sieci wodociągowych na terenie miejscowości Bardzolino i Golica i przyłączenie ich do SUW Strzekęcino, pozwoliło na wyłączenie z eksploatacji ujęć wody w tych miejscowościach, a pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych zostały wygaszone w roku 2023.

W dniach 21.06-31.07.2023 r. przeprowadzona została kontrola ujęć wody na terenie gminy przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie Delegatura w Koszalinie. Kontroli podlegało przestrzeganie warunków pozwoleń wodnoprawnych na ujęciach, które były eksploatowane w latach 2020-2023. Kontrola nie wykazała uchybień, które wpłynęłyby na jakość wody pobieranej z ujęć, a tym samym na zdrowie mieszkańców. Natomiast zalecenia pokontrolne wykazane przez WIOŚ, gmina samodzielnie zauważyła i zmiany wprowadza już od 2022 roku, co świadczy o prawidłowym zarządzaniu ujęciami wody.

W 2022 r. zostały wykonane następujące inwestycje:

- Budowa sieci wodociągowej łączącej Strzekęcino-Golica-Bardzolino wraz z przyłączeniem istniejących przyłączy wodociągowych w miejscowości Golica i Bardzolino. Sieć wodociągowa Strzekęcino-Golica-Bardzolino podłączona została do istniejącego wodociągu w drodze gminnej, w miejscowości Strzekęcino. Doprowadzono wodę do miejscowości Golica oraz Bardzolino.

W miejscowościach tych, przełączono istniejące przyłącza wodociągowe do poszczególnych posesji oraz zaprojektowano nowe przyłącza, do budynków zasilanych wcześniej z jednego, wspólnego przyłącza. W tych przypadkach nastąpi rozdział na dwa niezależne przyłącza. Lokalna sieć wodociągowa w tych miejscowościach została trwale wyłączona z eksploatacji. Inwestycja zrealizowana została w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

- Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Chłopska Kępa wraz z przesylem do Świeszyna - wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sieranie, grawitacyjnej i tłocznej wraz z przyłączami do poszczególnych działek z terenów m. Sieranie, przepompowniami ścieków oraz włączeniem do oczyszczalni ścieków w m. Zegrze Pomorskie. Inwestycja zrealizowana została w ramach operacji typu „Gospodarka wodnościekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii”, objętego PROW na lata 2014-2020.
- Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Chłopska Kępa, gmina Świeszyno - wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej.
- Przebudowa przepompowni ścieków na terenie gminy Świeszyno - aktualizacja dokumentacji projektowej na przebudowę przepompowni ścieków: PII Konikowo, PI Niekłonice i PVI Niekłonice.

W 2023 r. zostały wykonane następujące inwestycje:

- Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Chłopska Kępa wraz z przesylem do Świeszyna - wykonanie dokumentacji projektowej sieci wodociągowej w miejscowości Chłopska Kępa.
- Budowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie Gminy Świeszyno – infrastruktura wodociągowa - budowę sieci wodociągowej w m. Niedalino, długość sieci L = 491 mb oraz w Niekłonicach, długość sieci L = 1 239 mb. Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.
- Budowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie Gminy Świeszyno – infrastruktura kanalizacyjna, wykonano: 1) budowę sieci kanalizacyjnej Mierzym - Chałupy długość kanalizacji tłocznej L=2349,50mb, długość kanalizacji grawitacyjnej 18,50 mb; 2) budowę kanalizacji sanitarnej w m. Niedalino (uzbrojenie działek) wraz z 1 przepompownią ścieków długość kanalizacji tłocznej L=136, długość kanalizacji grawitacyjnej 18,50 mb; 3) budowę kanalizacji sanitarnej w m. Niedalino długość kanalizacji tłocznej L= 20,5 mb; długość kanalizacji grawitacyjnej L=147 mb; 4) budowę kanalizacji sanitarnej w m. Świeszyno długość kanalizacji grawitacyjnej L=120mb. Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.
- Budowa studni pomiarowej w miejscowości Golica.

- Przebudowa przepompowni ścieków na terenie Gminy Świeszyno – zrealizowano przebudowę przepompowni ścieków w miejscowości Niekłonice PXII, PIII wraz z wykonaniem łączącego je odcinka kanalizacji sanitarnej tłocznej i kanalizacji grawitacyjnej, przebudowę przepompowni P6, P1 w miejscowości Niekłonice oraz przebudowę przepompowni P2 w m. Konikowo. Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.
- Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Chłopska Kępa, gmina Świeszyno - wykonanie dokumentacji projektowej sieci kanalizacyjnej w miejscowości Chłopska Kępa.
- Przebudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Dunowo - wykonanie dokumentacji projektowej na wymianę istniejących odcinków sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w miejscowości Dunowo przebiegającej przez działki drogowe oraz roboty budowlane obejmujące wymianę sieci kanalizacyjnej w m. Dunowo oraz odtworzenie nawierzchni asfaltowej po wykonaniu zadania.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kurozwęcz wraz z przesyłem do miejscowości Zegrze Pomorskie. Zadanie realizowane w ramach operacji Gospodarka wodno – ściekowa w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii” objętego PROW na lata 2014-2020.
- Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Zegrze Pom. wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Zegrze Pom. – Kurozwęcz – uzyskanie dofinansowania na budowę stacji uzdatniania wody w miejscowości Zegrze Pomorskie oraz sieci wodociągowej Zegrze Pomorskie – Kurozwęcz oraz Zegrze Pomorskie – Sieranie. Czas realizacji 2024-2025.

Ponadto Gmina Świeszyno przejęła od inwestorów prywatnych na mienie komunalne w roku:

- 2022 – 0,46 km sieci kanalizacji sanitarnej,
- 2023 – 1,66 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 2,76 km sieci wodociągowej.

W 2022 i 2023 roku prowadzone były liczne prace związane z eksploatacją infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej polegające na dozorcze, usuwaniu awarii, naprawie i wymianie zużytych elementów sieci. Głównym problemem w eksploatacji są wysłużone rurociągi i urządzenia znajdujące się w hydroforniach i ujęciach wody (studnie głębinowe). Wymianie powinny podlegać przede wszystkim sieci metalowe, które z uwagi na swój wiek mocno korodują i dochodzi do częstych awarii. Najczęstszą przyczyną awarii sieci kanalizacyjnej są niedrożności, spowodowane niewłaściwą eksploatacją przez mieszkańców oraz złym stanem technicznym istniejącej, starej sieci kanalizacyjnej i zapadniętymi jej odcinkami.

Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków prowadzona jest na bieżąco. Mieszkańcy indywidualnie zlecają wywóz nieczystości. W latach 2022 – 2023 nie zlecono wywozu zastępczego nieczystości ciekłych.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w ewidencji widniały:

zbiorniki bezodpływowe – 336 szt.;

przydomowe oczyszczalnie ścieków – 159 szt.

W roku 2022 wpisano do gminnej ewidencji na wniosek właściciela:

zbiorniki bezodpływowe – 18 szt.;

przydomowe oczyszczalnie ścieków – 14 szt.

W roku 2023 wpisano do gminnej ewidencji na wniosek właściciela:

zbiorniki bezodpływowe – 53 szt.;

przydomowe oczyszczalnie ścieków – 18 szt.

Na dzień 31.12.2023 r. liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomości odprowadzającą nieczystości ciekłe wyniosła do ZBO – 642 osoby, POŚ – 286 osób.

Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie prawidłowo prowadzonej gospodarki ściekowej w roku 2023 wyniosła 51. Kontrole przeprowadzono pod względem posiadanych umów oraz dowodów potwierdzających świadczone usługi. W wyniku kontroli stwierdzono, że brak jest umów zawartych z podmiotem opróżniającym nieczystości ciekłe stwierdzono w przypadku 5 nieruchomości, natomiast w przypadku 6 nieruchomości nie posiadano dowodów potwierdzających wywóz ścieków.

6) GLEBY

Cel długookresowy – ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi, realizowany poprzez:

VI.1 Ochronę gleb użytkowanych rolniczo

- Minimalizacja negatywnego wpływu działalności rolniczej na stan gleb poprzez wdrażanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo,
- Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych.

VI.2 Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego

- Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczności ochrony gleb klasy I-IV i racjonalnego gospodarowania ich zasobami,
- Prowadzenie rejestru terenów zdegradowanych.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

Ochronę gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi na poziomie planowania polegało na realizacji działań związanych z zagospodarowaniem terenów gminy, zgodnie z zapisami zawartymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świeszyno” oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nie rolnicze uwzględniana była na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

W latach 2022 - 2023 podjęto następujące uchwały, w których uwzględniono zapisy dotyczące konieczności ochrony gleb klasy I-IV i racjonalnego gospodarowania ich zasobami:

1) Uchwała nr LII/318/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla zachodniego fragmentu wsi Świeszyno, obręb Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 9 maja 2022 r., poz. 2138),

2) Uchwała nr LII/319/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla wschodnich fragmentów wsi Chałupy i Świeszyno, obręb Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 9 maja 2022 r., poz. 2140),

3) Uchwała nr LIV/333/22 Rady Gminy Świeszyno z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla fragmentu obrębu Konikowo – dawne sady (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 1 lipca 2022 r., poz. 2920),

4) Uchwała nr LXV/415/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla farmy elektrowni wiatrowych w obrębach ewidencyjnych Giezkowo, Dunowo, Strzekęcino i Świeszyno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 7 lipca 2023 r., poz. 3905),

5) Uchwała nr LXVII/430/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno dla farmy elektrowni wiatrowych w obrębie ewidencyjnym Giezkowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 14 listopada 2023 r., poz. 5961).

Przy wydawaniu zezwoleń na usuwanie drzew zwracano uwagę na zachowanie śródpolnych zadrzewień, zakrzaczeń, kompleksów leśnych i nieużytków podmokłych.

W ramach podejmowanych działań, najistotniejsze związane były z bezpośrednią ochroną gleb. W związku z zagrożeniem, jakie dla środowiska naturalnego stwarzają nielegalne miejsca składowania odpadów, Urząd Gminy na bieżąco realizował zadania z zakresu likwidacji dzikich składowisk odpadów. Odpady porzucane były głównie na działkach gminnych w miejscowościach Niekłonice (okolice ogrodów działkowych), przy drodze Konikowo – Niekłonice (okolice motocrossu), przy drodze Świeszyno – Jarzyce (okolice miejscowości Krokowo). Koszt poniesiony na usuwanie dzikich wysypisk zlokalizowanych na działkach gminnych wyniósł w latach 2022 – 2023 blisko 6 tys. zł.

W ramach minimalizacji negatywnego wpływu działalności rolniczej na stan gleb poprzez wdrażanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo, w latach 2022 – 2023 Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach przeprowadził liczne szkolenia stacjonarne, dotyczące:

- Regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie,
- Zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywy azotanowej i ramowej dyrektywy wodnej,
- Zaleceń zawartych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o której mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne,
- Zaleceń zawartych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku,
- Gospodarki wodno – ściekowej oraz postępowania z odpadami,
- Obowiązków rolnika w świetle ustawy Prawo wodne,
- Stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie (szkolenie podstawowe i uzupełniające).

Na terenie gminy Świeszyno nie występują tereny zdegradowane, których rejestr prowadzi Starosta Koszaliński.

7) GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel długookresowy - racjonalna gospodarka odpadami, realizowana poprzez:

VII.1 Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów

- Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,
- Porządkowanie dzikich wysypisk,
- Coroczne opracowanie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi,
- Kontrola mieszkańców w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami,
- Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest,
- Aktualizacja inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi,
- Monitoring zamkniętego składowiska odpadów.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

W zakresie gospodarowania odpadami, Gmina Świeszyno terminowo realizowała zakładane cele. Mieszkańcy wspierani byli w działaniach na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest.

W latach 2022 - 2023 odpady komunalne zmieszane oraz selektywne z terenu Gminy Świeszyno odbierane były przez firmę EKOSAN Sp. z o.o. z siedzibą w Chałupach 13b, w ramach zawartej umowy Nr ZP – 20/2021.

Na terenie gminy funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zwany PSZOK. Znajdujący się w miejscowości Chałupy nr 13b, którego prowadzeniem i obsługą zajmowała się firma EKOSAN Sp. z o. o., na podstawie zawartej umowy Nr RGKM 12/2021.

Do korzystania z PSZOK uprawnieni byli wszyscy mieszkańcy Gminy Świeszyno objęci gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na podstawie złożonej deklaracji.

Odpady komunalne na terenie Gminy Świeszyno powstawały głównie w gospodarstwach domowych oraz obiektach publicznych, takich jak świetlice wiejskie, budynki OSP oraz z terenów rekreacyjnych, placów zabaw, koszy ulicznych i przystankowych.

Odpady komunalne z terenu gminy odbierane były w systemie pojemnikowo - workowym zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Świeszyno z zachowaniem odpowiedniej kolorystyki, według podstawowych frakcji:

- odpady zmieszane,
- tworzywa sztuczne i metal,
- szkło,
- papier i tektura,
- odpady ulegające biodegradacji.

Rodzaje i ilości odpadów komunalnych zebranych i odebranych na terenie Gminy Świeszyno w latach 2022 i 2023 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj zebranych i odebranych odpadów	Masa [Mg]	
			2022	2023
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	127,9400	130,1500
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	55,7650	71,2800
3.	15 01 03	Opakowania z drewna	35,6500	25,4600
4.	15 01 04	Opakowania z metali	12,7230	15,8360
5.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2,0200	8,6600
6.	15 01 07	Opakowania ze szkła	193,8000	166,6000
7.	16 01 03	Zużyte opony	24,7550	26,5900
8.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,2000	0,8600
9.	17 01 02	Gruz ceglany	1,2800	1,4600
10.	17 02 01	Drewno	29,0300	18,3300
11.	17 02 02	Szkło	1,6400	3,9400
12.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,0000	0,0700
13.	17 03 80	Papa odpadowa	1,9600	4,0200
14.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	1,2000	1,7850
15.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontu i demontażu	39,9050	55,5950

16.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	0,0000	10,1660
17.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1,3000	5,2690
18.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	773,5060	773,2400
19.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1776,6600	1773,0000
20.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	20,2150	34,7600
21.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	17,1800	37,4900
ŁĄCZNA MASA ODEBRANYCH ODPADÓW			3116,7290	3164,5610
Łączna masa zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych			75,2150	86,0600
Łączna masa zebranych i odebranych odpadów z wyłączeniem budowlanych i rozbiórkowych			3041,5140	3 078,5010

Zgodnie z art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), gmina obowiązana była osiągnąć w poszczególnych latach poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz nie przekraczać poziomu składowania, zgodnie z poniższą tabelą.

	2022		2023	
	oczekiwany	osiągnięty	oczekiwany	osiągnięty
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%]	min. 25%	39,59%	min. 35%	38,60%
Poziom składowania odpadów komunalnych [%]	maks. 30%	9,37%	maks. 30%	18,85%

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest corocznie, zgodnie z art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w terminie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy. Analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy.

Kontrola prawidłowej segregacji odpadów prowadzona jest na bieżąco przez pracowników firmy EKOSAN Sp. z o.o., podmiotu odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych, podczas odbiorów odpadów zgodnie z ustalonym harmonogramem. W roku 2022 przeprowadzono 6 kontroli przestrzegania zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pod względem prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. W roku 2023 przeprowadzono 5 kontroli, z czego 1 zakończyła się wystawieniem decyzji i naliczeniem opłaty podwyższonej za brak właściwie prowadzonej segregacji odpadów komunalnych.

Ponadto, firma EKOSAN Sp. z o. o. w ramach podpisanej umowy zlecała dystrybucję ulotek informujących o zasadach właściwej segregacji odpadów. Ulotki te dostarczane były do mieszkańców 2 razy w każdym roku.

Monitoring zrekultywowanego składowiska odpadów w Niedalinie prowadzony był regularnie, przez firmę zewnętrzną na zlecenie Gminy Świeszyno.

W latach 2022 – 2023 w celu kontroli oddziaływania obiektu na środowisko, badaniom poddano następujące elementy:

- Poziom wód podziemnych,
- Skład wód podziemnych,
- Skład wód odciekowych,
- Skład i emisję gazu składowiskowego,
- Wielkość opadu atmosferycznego – dane z IMGW,
- Osiadanie powierzchni składowiska i ocena stateczności zboczy,
- Ocenę sprawności systemu odgazowania składowiska.

W system sieci monitoringowej na składowisku odpadów w Niedalinie wchodzi następujące punkty obserwacyjne:

- wody podziemne: Piezometr P3, Piezometr P8, Piezometr 8a;
- wody odciekowe: zbiornik nr 1 i zbiornik nr 2;
- gaz składowiskowy: studzienka S1, studzienka S2, studzienka S3.

Analizie wód podziemnych poddano próbki wody z 3 piezometrów. W roku 2022 badania wykonane zostały dwukrotnie: 02-03-2022 r. oraz 02-09-2022 r. Stwierdzono zwiększone stężenie cynku w piezometrze P8 oraz P8a oraz ogólnego węgla organicznego w piezometrze P8a. W piezometrze P3 w czasie badania stwierdzono brak wody. W roku 2023 badania również zostały wykonane dwukrotnie, w terminach 07-03-2023 r. oraz 01-09-2023 r. W piezometrze P8 stwierdzono zwiększone stężenie cynku. W piezometrze P3 oraz P8a w czasie badania stwierdzono brak wody. Poza przekroczeniami wskazanymi powyżej, które odpowiadają IV i V klasie jakości wód podziemnych, pozostałe parametry mieszczą się w zakresach dopuszczalnych dla dobrego stanu chemicznego – I i II klasa jakości.

Na podstawie badań laboratoryjnych próbek wód odciekowych ze zbiornika nr 1 i nr 2, w roku 2022 w zbiorniku nr 1 nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych wskaźników, natomiast w zbiorniku nr 2 stwierdzono podwyższone wartości pH. W roku 2023 nie stwierdzono podwyższonych zawartości żadnego z badanych wskaźników w stosunku do dopuszczonych wartości.

Ocena sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego pozwoliła stwierdzić, że studzienki osadzone są stabilnie, zabezpieczone są przed wpływem warunków atmosferycznych. System odgazowywania składowiska jest sprawny. Badania gazów w 2022 r. oraz 2023 r. wykazały dominującą zawartość metanu, jednak przy małym stężeniu tlenu.

Badania stateczności zboczy, wykonane pomiary i obliczenia dla analizowanego profilu wskazują na stabilność skarpy, współczynnik bezpieczeństwa wynosił w 2022r. 1,36, a w 2023 r. 1,42. Zastosowany model obliczeń charakteryzuje się dużym zapasem bezpieczeństwa, co znajduje potwierdzenie w braku ruchów masowych skarpy.

W 2022 r. i 2023 r. przeprowadzono działania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, na które Gmina Świeszyno uzyskała dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. W ramach zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świeszyno w 2022 r.”, wsparciem zostało objętych 20 wnioskodawców. Wyroby zawierające azbest zostały usunięte z prywatnych nieruchomości. W wyniku realizacji zadania polegającego na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świeszyno w 2022 r. usunięto łącznie 47,64 Mg azbestu. W ramach zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świeszyno w 2023 r.”, wsparciem zostało objętych 13 nieruchomości. W wyniku realizacji zadania polegającego na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świeszyno w 2023 r. usunięto łącznie 44,91 Mg azbestu.

Informacje o dzikich wysypiskach – odpadach znajdujących się w miejscach nieprzeznaczonych do ich składowania na bieżąco weryfikowane były przez pracowników Urzędu Gminy i w razie potrzeby zgłaszane na Policję. W większości interwencje oraz wezwania słowne skutkowały uprzątnięciem odpadów przez właścicieli działek. W kilku przypadkach zastosowano wezwania do usunięcia odpadów. W 2022 i 2023 r. stwierdzono również kilka przypadków składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych na działkach gminnych, z których odpady te były porządkowane przez gminę. Odpady usuwane były z działek gminnych m.in. w obrębie ewidencyjnym Niekłonicze, Świeszyno, Konikowo. Na terenie Gminy Świeszyno duże ilości odpadów porzucane były w pasach drogowych dróg gminnych, powiatowych i drogi wojewódzkiej. Składowano głównie odpady komunalne, budowlane, samochodowe. W 2022 i 2023 r. zebrano łącznie ponad 4,5 tony odpadów pochodzących z dzikich wysypisk na działkach gminnych.

Na terenie Gminy Świeszyno występuje stałe nielegalne miejsce składowania odpadów takich jak: zmieszane odpady komunalne, tworzywa sztuczne, odpady ulegające biodegradacji, gleba i ziemia, zmieszane odpady z budowy i remontów.

8) ZASOBY PRZYRODY

Cel długookresowy – ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych gminy, realizowana poprzez:

VIII.1 Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej

- Bieżące utrzymanie zieleni urządzonej na terenie gminy Świeszyno,
- Pielęgnacja drzewostanu i wykonywanie nowych nasadzeń,
- Utrzymanie pomników przyrody,
- Przeglądy stanu pomników przyrody,
- Edukacja ekologiczna.

VIII.2 Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

- Melioracje agrotechniczne, w tym: rozdrabianie pozostałości pozrębowych, usuwanie podszytów – jako prace przygotowujące do pozyskiwania drewna,
- Zabiegi z zakresu ochrony lasu (odnowienia, przebudowa stanu, pielęgnacja upraw, dokarmianie zwierząt, trzebieże),
- Utrzymywanie infrastruktury leśnej w dobrym stanie (utrzymywanie obiektów turystycznych i edukacyjnych, budowa wieży widokowej),
- Ochrona PPOŻ, budowa dróg pożarowych oraz monitoring występowania szkodników w lasach.

Realizacja założonych celów w latach 2022– 2023:

Ochrona przyrody ukierunkowana była na objęcie ochroną obiektów i terenów o wysokich walorach przyrodniczych, a także na tworzeniu możliwości właściwego korzystania z zasobów przyrody przez mieszkańców i turystów odwiedzających Gminę Świeszyno oraz bieżące prace związane z utrzymaniem zieleni w gminie tj. usuwanie i pielęgnację drzew rosnących na terenach gminnych, zakup sadzonek roślin ozdobnych i kwiatów, pielęgnację zieleńców, nasadzenia zastępcze drzew jako formę rekompensaty przyrodniczej za usunięte drzewa i krzewy.

Pracownicy gminy na bieżąco monitorowali potrzeby związane z utrzymaniem zieleni na terenach gminnych. Prowadzono szereg prac związanych z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni drogowej, zieleni wysokiej i niskiej. Wykonano cięcia techniczne i pielęgnacyjne drzewostanu na działkach gminnych,, przy drogach gminnych oraz prace porządkowe na terenach zielonych, boiskach sportowych, placach zabaw, przy nieruchomościach gminnych.

Systematycznie usuwano drzewa i krzewy, które kolidowały z prowadzonymi inwestycjami, bądź istniejącą infrastrukturą. Usuwano drzewa, które były w złym stanie zdrowotnym, stanowiły zagrożenie bezpieczeństwa uszkodzenia mienia, zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Każdorazowo, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody Wójt Gminy Świeszyno, uzyskiwał zezwolenie na usunięcie drzew od Starosty Koszalińskiego, który to w decyzji nakładał obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych, w zamian za usunięte drzewa. W celu kompensacji przyrodniczej usuniętego drzewostanu Gmina Świeszyno w 2022 r. wykonała nasadzenia zastępcze w ilości 55 sztuk drzew rodzaju dąb, klon, jarząb, żywotnik, a w 2023 r. w ilości 18 sztuk drzew oraz kilkunastu krzewów.

W 2022 r. zlecono wykonanie opinii dendrologicznej 13 drzew gatunku klon srebrny, rosnących na działce nr 107/4 obręb Konikowo (pas drogi gminnej). Ze względu na stan zdrowotny drzewa zostały usunięte, ponieważ stanowiły zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W 2022 r. przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne pomnika przyrody zlokalizowanego w miejscowości Zegrze Pomorskie tj. drzewa gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.) o obwodzie pnia wynoszącym 559 cm mierzonym na wysokości 130 cm, ustanowionego pomnikiem przyrody Uchwałą Nr V/32/03 Rady Gminy w Świeszynie z dnia 6 marca 2003 r. w sprawie uznania rosnących drzew za pomniki przyrody. Uchwałą Nr XLV/258/21 Rady Gminy Świeszyno z dnia 28 października 2021 r. oraz Uchwałą zmieniającą Nr XLVI/271/21 Rady Gminy Świeszyno z dnia 25 listopada 2021 r. ustalono zakres zabiegów pielęgnacyjnych drzewa. Na zadanie pozyskano dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w wysokości 75% kosztu całkowitego zadania, tj. 2 997,00 zł. W ramach prac usunięto martwe pozostałości konarów ciętych wcześniej nad drogą, usunięto posusz gruby z korony, poprawiono statykę drzewa poprzez usunięcie nadmiernego nawisu konaru nad posesji Zegrze Pomorskie 16, poprawiono cięcia techniczne nawisów gałęzi nad napowietrzną linią energetyczną poprzez skrócenie czopów do pierwszej żywej gałęzi wyrastającej od górnej strony gałęzi, zaopatrzone drzewo w tabliczkę pomnik przyrody.

W dniu 30 listopada 2023 r. Rada Gminy Świeszyno podjęła uchwałę Nr LXVIII/439/23 w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomnika przyrody składającego się z 9 drzew: 6 drzew jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior* L.) oraz 3 drzew klon zwyczajny (*Acer platanoides* L.), ustanowionego Uchwałą Nr XLII/368/14 Rady Gminy Świeszyno z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 31 lipca 2014 r., poz. 3150). Przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych na pomniku przyrody zaplanowano w 2024 r.

Uchwałą nr LXVII/429/23 Rady Gminy Świeszyno z dnia 26 października 2023 r. w sprawie zniesienia formy ochrony drzewa uznanego za pomnik przyrody, zniesiono z ochrony drzewo gatunku dąb szypułkowy, znajdujący się na cmentarzu ewangelickim w miejscowości Dunowo, na działce nr 64, które uznane zostało za pomnik przyrody Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Wojew. Koszalińskiego z 1996 r. nr 2 poz. 7 z 12.01.1996 r.). Drzewo na skutek działania silnego wiatru z dnia 15 na 16 sierpnia 2023 r. uległo wywróceniu i utraciło możliwość dalszego rozwoju i wzrostu, tym samym utraciło wartości przyrodnicze i krajobrazowe. Wywrot drzewa został usunięty w 2023 r.

Ochrona zasobów przyrodniczych, realizowana była przy wykonywaniu zadań związanych z wydawaniem zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenu Gminy Świeszyno, z uwzględnieniem ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz działań ochronnych obowiązujących na terenach chronionych – Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Radwi (Mostowo-Zegrze), obszarze Natura 2000 Wiązogóra PLH320066, obszarze Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.

Na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji lokalizacji celu publicznego brane były pod uwagę zapisy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dotyczące uwarunkowań środowiskowych, wynikających z prognozy oddziaływania na środowisko oraz zapisy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świeszyno, w szczególności:

- 1) kompleksowe zachowanie zadrzewień wraz z ich uzupełnieniem gatunkami występującymi na tym terenie lub zgodnymi z warunkami siedliskowymi,
- 2) wprowadzenie obowiązku nasadzeń w formie grup drzew i krzewów zadrzewień zgodnych z warunkami siedliskowymi.

Edukacja ekologiczna mieszkańców polegała przede wszystkim na prowadzeniu edukacji dzieci i młodzieży w szkołach oraz kampanii informacyjno – edukacyjnych dla mieszkańców gminy. Organizowano działania i inicjatywy proekologiczne promujące walory środowiska przyrodniczego, ochrony środowiska tj. Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata – prowadzone przez placówki oświatowe na terenie Gminy Świeszyno, Szkółki Ekologiczno-Wędkarskiej Okonek wraz z członkami koła PZW nr 53 Radew w Niedalinie.

W latach 2022 - 2023 przypominano mieszkańcom m.in. o konieczności zabezpieczenia pasem przeciwpożarowym nieuprawianych gruntów przylegających do terenów leśnych, informowano o zakazie palenia odpadów, wypalania traw, łąk.

Z okazji Światowego Dnia Ziemi, obchodzonego 22 kwietnia, w 2022 r. zostały posadzone żywotniki zachodnie aranżujące teren przy Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej Gminy Świeszyno. Celem akcji była promocja postaw proekologicznych w społeczeństwie oraz budowanie świadomości dotyczącej wspólnego kształtowania przyszłości planety. W 2023 roku teren Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy Świeszyno został urozmaicony o kolejne tuje, a planeta doposażona w kolejne organizmy produkujące tlen.

W ramach święta drzewa w październiku 2022 roku na terenie placu zabaw w miejscowości Chałupy posadzono 15 sztuk drzew rodzaju jarzab szwedzki. Celem akcji święto drzewa jest edukacja dla zrównoważonego rozwoju i podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu, poparta konkretnymi działaniami – sadzeniem i ochroną drzew. Wspólne sadzenie drzew w ramach programu, przyczynia się do zwiększenia zalesienia i zadrzewienia oraz do zmniejszenia skutków zmian klimatu.

W zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów informacje o podejmowanych działaniach uzyskano z Nadleśnictwa Tychowo oraz z Nadleśnictwa Manowo. W ramach działalności w 2022 i 2023 roku na terenie Nadleśnictwa Manowo zrealizowano:

- melioracje agrotechniczne na powierzchni 38,76 ha (2022 r.) i 69,07 ha (2023r.),
- odnowienia, przebudowy, pielęgnację upraw na powierzchni 128,66 ha (2022r.) i 113,23 ha (2023 r.),

- ochronę ppoż. (w tym monitoring obszarów leśnych pod kątem zagrożenia pożarowego, działania patrolowo/gaśnicze statków powietrznych, odnowienie pasów przeciwpożarowych, montaż tablic i znaków informacyjnych, utrzymanie punktów czerpania wody,
- wykonano trzebieże na powierzchni 89,81 ha (2022 r.) i 108,20 ha (2023 r.),
- ochronę lasu na powierzchni 110,1 ha (2022 r.) i 267,38 ha (2023 r.),
- ochronę przyrody na powierzchni 0,15 ha (2022 r.) i 0,55 ha (2023 r.),
- utrzymanie miejsc postojowych pojazdów i miejsc turystycznych (2 miejsca).

W latach 2022 i 2023 nie były prowadzone na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Manowo prace remontowe dróg leśnych na terenie gminy Świeszyno.

W ramach działalności na terenie Nadleśnictwa Tychowo zrealizowano:

- melioracje agrotechniczne w ilości 14,58 ha w 2022 r. i 9,35 ha w 2023 r.,
- pielęgnowanie upraw w ilości 22,92 ha w 2022 r. i 19,09 ha w 2023 r.,
- czyszczenie wczesne w ilości 12,33 ha w 2022 r. i 2,27 ha w 2023 r.,
- odnowienie lasu w ilości 13,40 ha w 2022 r. i 4,19 ha w 2023 r.,
- trzebieże w ilości 37,97 ha w 2022 r. i 144,86 ha w 2023 r.,
- wykładanie drzew zgryzowych dla zwierzyny w ilości 34,34 ha w 2022 r. i 6,13 ha w 2023 r.,
- utrzymanie obiektów turystycznych,
- ochronę lasu przed szkodnikami owadziemi:
 - kontrolę występowania szkodników upraw i młodników na powierzchni 7,13 ha w 2022 r. i 1,68 ha w 2023 r.
 - zwalczanie szkodników wtórnych: utylizacja pozostałości pozabiegowych – 320 m³ w 2023 r.,
 - zwalczanie szkodników wtórnych: korowanie pułapek i drewna – 3,83 m³ w 2023 r.,
 - zwalczanie szkodników wtórnych: wyszukiwanie i wyznaczanie drzew zasiedlonych przez owady – 32,42 ha.

Ponadto, na terenie Gminy Świeszyno w latach 2022-2023 Nadleśnictwo Tychowo zrealizowało następujące zadania inwestycyjne w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

1. Montaż systemu monitoringu przeciwpożarowego na wieży przeciwpożarowej w Czaplej Górze w skład którego wchodzi zestaw kamerowy do monitorowania przeciwpożarowego i łączność radiowa dla pasma licencjonowanego.
2. Budowa drogi pożarowej nr 7 (Leśnictwo Pobądz i Leśnictwo Kurozwęcz) – II etap o długości 2807,74 m, szerokości 5 m.

9) ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Cel długookresowy – ochrona środowiska przez poważnymi awariami, realizowana poprzez:

IX.1 Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska

- Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych, w tym transportu materiałów niebezpiecznych,
- Utrzymanie jednostki OSP oraz wsparcie w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń,
- Udział w wyznaczaniu dróg transportu materiałów niebezpiecznych.

Realizacja założonych celów w latach 2022 – 2023:

Zapobieganie poważnym awariom, realizowane było poprzez edukację mieszkańców gminy o sposobach zapobiegania zagrożeniom, a także o sposobie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Świeszyno umieszczane były informacje dotyczące właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia, mieszkańcy na bieżąco informowani byli o występujących zagrożeniach.

Gmina Świeszyno inwestowała w wyposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonujących na terenie Gminy Świeszyno. W 2022 r. Gmina Świeszyno uzyskała dofinansowanie z programu „REMIZA” udzielanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Zostało ono przeznaczone na nowe, a przede wszystkim efektywniejsze źródło ciepła dla budynku jednostki OSP w Strzekęcino - piec kondensacyjny z zamkniętą komorą spalania oraz wykonano wewnętrzną i zewnętrzną instalację gazową.

Również w 2022 r. ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Gminy Świeszyno, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zakupiono nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy dla strażaków OSP Strzekęcino. Oficjalnie samochód przekazano jednostce w styczniu 2023 r.

W 2023 r. Gmina Świeszyno przekazała wyposażenie ratownicze zakupione dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z Niedalina, Strzekęcino oraz Świeszyna. Gmina Świeszyno dzięki uzyskanej dotacji w ramach Funduszu Sprawiedliwości, zakupiła dla naszych jednostek m.in. ubrania specjalne, buty, rękawice czy hełmy, które niezbędne są w akcjach ratowniczo-gaśniczych.

W 2023 roku rozpoczęła się budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z boksami garażowymi dla pojazdów ratowniczo-gaśniczych w Niedalinie, która będzie częścią centrum społeczno-kulturalnego. Zadanie realizowane jest przy dofinansowaniu ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakończenie realizacji inwestycji oraz oddanie do użytkowania nastąpiło w II połowie 2024 r.

Gminne jednostki OSP, przy wsparciu Gminy Świeszyno, sponsorów oraz środkom pozyskanym ze źródeł zewnętrznych, są dobrze wyposażone w sprzęt niezbędny do działań ratowniczych w przypadku wystąpienia zagrożeń środowiska i zdrowia człowieka.

W Gminie Świeszyno funkcjonuje system ostrzegania i alarmowania bazujący na systemach alarmowych zlokalizowanych w jednostkach OSP (3 syreny alarmowe w OSP Strzekęcino, OSP Niedalino i OSP Świeszyno). Syreny pozwalają na przekazywanie sygnałów alarmowych oraz ostrzeżeń głosowych.

Gmina Świeszyno w latach 2022 – 2023 nie brała udziału w wyznaczaniu dróg transportu materiałów niebezpiecznych.

4. Podsumowanie

Założone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2030 zadania realizowane były na bieżąco. Gmina Świeszyno wykonywała zadania określone w Programie Ochrony Środowiska mając na uwadze poprawę stanu środowiska, racjonalne gospodarowanie zasobami, monitoring stanu środowiska oraz cały szereg działań związanych pośrednio z ochroną środowiska.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Świeszyno można zaliczyć:

- budowę i modernizację dróg wraz z nowoczesną i energooszczędną infrastrukturą,
- budowę i modernizację sieci wodociągowo-kanalizacyjnych,
- urządzenie i utrzymanie terenów zieleni,
- gospodarkę odpadami, w tym usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Duża część realizowanych przez Gminę Świeszyno zadań miała charakter inwestycyjny. Środki finansowe na cele związane z ochroną środowiska pochodziły zarówno ze środków własnych jak i ze źródeł zewnętrznych. Działania Gminy Świeszyno dla osiągnięcia założonych celów ukierunkowane były na pozyskanie jak największej ilości środków zewnętrznych zarówno krajowych jak i zagranicznych, bez których realizacja większych przedsięwzięć infrastrukturalnych byłaby niemożliwa.

Sporządziła: Justyna Patyńska, Starszy Inspektor ds. ochrony środowiska